

Miljøtilladelse

§ 10, stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven

12. marts 2018

Tobovej 75, 5690 Tommerup

ASSENS
KOMMUNE

Ejendommen Tobovej 75, 5690 Tommerup (luftfoto 2017)

Emne	Data
Ansøger og ejer	I/S Vennersminde Svineproduktion v/Poul Henning Jensen og Dennis Peder Jensen
Bedriftens navn og adresse	Lille Appe, Tobovej 75, 5690 Tommerup
Matrikelnummer og ejerlav	3a Ll. Stærmose, Brylle
irksomhedens art	014620 Produktion af slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 10, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven jf. overgangsbestemmelserne)
CHR-nummer	118249
CVR/P-nr.	2783 7468 / 1010734319
Kontaktperson	Poul Henning Jensen, tlf. 65962246 / 22466155, e-mail: dennis@vennersminde.com
Rådgiver/konsulent	Lykke Pilegaard, Centrovic, tlf. 24796864, e-mail: lyp@centrovic.dk
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, (By, Land & Kultur), Miljø & Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sagsnr. 17/16137
Miljømedarbejder	Trine Bonrud Helleskov, tlf. 6474 6890, e-mail: tbnie@assens.dk

Indholdsfortegnelse

1.	<u>INDLEDNING</u>	<u>4</u>
2	<u>AFGØRELSE: § 10, STK. 2 MILJØTILLADELSE</u>	<u>5</u>
3	<u>VILKÅR FOR MILJØTILLADELSE.....</u>	<u>5</u>
3.1	DYREHOLD	5
3.2	MANAGEMENT	5
3.3	FOREBYGGELSE OG BEKÆMPELSE AF FLUER OG ROTTER	6
3.4	LANDSKAB OG PLANFORHOLD	6
3.5	HUSDYRGØDNING.....	6
3.6	OPHØR AF DRIFT.....	6
4.	<u>OFFENTLIGGØRELSE.....</u>	<u>6</u>
5.	<u>KLAGEVEJLEDNING</u>	<u>6</u>
6.	<u>BILAG.....</u>	<u>8</u>
7.	<u>MEDDELELSE OM AFGØRELSE SENDES TIL.....</u>	<u>8</u>
8.	<u>MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM § 10 MILJØTILLADELSE.....</u>	<u>9</u>
8.1	FORMÅL	9
8.2	EJER- OG DRIFTSFORHOLD.....	9
8.3	DYREHOLD OG MANAGEMENT	10
8.4	LOKALISERING	11
8.4.1	FASTE AFSTANDSKRAV	11
8.4.2	LANDSKAB OG PLANFORHOLD.....	12
8.5	GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	13
8.5.1	LUGT.....	13
8.5.2	TRANSPORTER.....	15
8.6	FORURENING FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	15
8.6.1	HUSDYRGØDNING	15
8.6.2	AMMONIAKTAB – GENERELT	16
8.6.3	AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUR.....	16
8.7	OPHØR.....	19
8.8	SAMMENFATNING.....	19
8.9	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING.....	19

1. Indledning

Vennersminde Svineproduktion I/S har ansøgt om en § 10 miljøtilladelsen på ejendommen Lille Appe, Tobovej 75, 5690 Tommerup til udvidelse af fasanholdet. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune mandag den 31. juli 2017 via det digitale ansøgningsystem husdyrgodkendelse.dk med nr. 102323, og da ansøgningen er indkommet inden den 1. august 2017 færdigbehandles ansøgningen efter overgangsbestemmelserne i husdyrgodkendelsesloven¹.

Det betyder, at sagen skal behandles efter bestemmelserne i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, og det er også denne lov, der henvises til i behandlingen af denne sag, når der efterfølgende henvises til husdyrgodkendelsesloven.

I februar 2010 er der første gang givet tilladelse til etablering af fasanhold på ejendommen, og i august 2010 blev givet tilladelse til en mindre udvidelse af fasanholdet – begge dele efter anmeldelse til Assens Kommune. På baggrund af en klagenævnsafgørelse fik ejendommen i juni 2012 også en landzonetilladelse til det eksisterende voliereanlæg. Dyreholdet har indtil nu været på under 15 dyreenheder (DE) og er derfor ikke tidligere blevet behandlet efter bestemmelserne i husdyrgodkendelsesloven. Alle tidligere tilladelser ophæves med det ansøgte og erstattes af denne afgørelse.

Der søges om en udvidelse af produktionen fra 7.000 stk. æglæggende fasanhøner (marts – juni) til 7.000 stk. æglæggende fasanhøner (marts – juni), 45.000 fasankyllinger (0-6 uger), 7.000 fasanopdræt (6-16 uger) og 7.000 fasanhøner (november til marts), svarende til 24,39 DE og det ansøgte dyrehold er derfor omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 10, stk. 2.

Udvidelsen skal ske i et nyt fasanhus med voliere øst for ejendommen modsat det eksisterende voliereanlæg, der ligger vest for ejendommen.

Hønerne i det eksisterende voliereanlæg bliver sat ind starten/midt i marts og går der i 100 dage frem til midt juni, hvorefter de transporteres væk fra ejendommen. Denne del forbliver uændret med det ansøgte.

I det nye fasanhus starter først de 45.000 kyllinger, hvor de første bliver udruget i midt maj og de sidste hold som er 6 uger gamle er færdige 1. september. Heraf bliver 7.000 af kyllingerne til opdræt på ejendommen, som skal blive til næste års hold af høner og flyttes over i høne volieren i marts.

Tilladelsen omfatter alene dyreholdet som er knyttet til ejendommen Tobovej 75, 5690 Tommerup.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen og vurderingen, der er beskrevet i den efterfølgende redegørelse, som danner grundlaget for meddelelse af § 10 miljøtilladelsen.

Tilladelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for landbrugets indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 10, stk. 2 miljøtilladelse

Assens Kommune meddeler hermed tilladelse til en årlig produktion bestående af 7.000 stk. æglæggende fasanhøner (100 foderdage), 45.000 stk. fasanekyllinger (0 – 6 uger), 7.000 stk. fasanopdræt (6 – 16 uger) og 7.000 stk. fasanhøner (122 foderdage), svarende til 24,39 DE på landbrugsejendommen matr. nr. 3a Ll. Stærmose, Brylle, beliggende Tobovej 75, 5690 Tommerup. Der bygges et ny fasanhus og voliere med det ansøgte.

Miljøtilladelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Tilladelsen omfatter de aktiviteter for landbruget med CVR nr. 2783 7468, som hører under adressen Tobovej 75, 5690 Tommerup.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra dato.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til bestemmelserne i § 10, stk. 2 i husdyrgodkendelsesloven og lovebekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017 om miljøbeskyttelse.

Der gøres opmærksom på, at opførelsen af byggeri ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og ved afledning af tag- og overfladevand skal, der søges om en udlednings- eller nedsivningstilladelse. Desuden skal der søges om en udkørsel til Tobovej fra det nye staldanlæg hos Vej & Trafik, Assens Kommune.

Forudsætningen for tilladelsen findes i den fremsendte ansøgning samt supplerende oplysninger fra konsulenten. Nedenfor ses en liste over de vilkår der følger af tilladelsen.

3 Vilkår for miljøtilladelse

3.1 Dyrehold

3.1.1 Produktionen tillades drevet med et dyrehold på 7.000 stk. æglæggende fasanhøner (100 foderdage), 45.000 stk. fasanekyllinger (0 – 6 uger), 7.000 stk. fasanopdræt (6 – 16 uger) og 7.000 stk. fasanhøner (122 foderdage), svarende til 24,39 DE.

3.2 Management

3.2.1 Landbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.

3.2.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

3.2.3 Drikkevandssystemet skal vedligeholdes således, at unødigt vandspild undgås.

3.3 Forebyggelse og bekæmpelse af fluer og rotter

Skal ske efter de nyeste anbefaling fra Statens Skadedyrlaboratorie.

3.4 Landskab og planforhold

- 3.4.1 Terrænreguleringen skal foregå i overensstemmelse med det ansøgte. Det er oplyst, at der graves af.
- 3.4.2 Der må ikke terrænreguleres ud over, hvad der er nødvendigt for det konkrete projekt.
- 3.4.3 Der skal etableres afskærmende beplantning i form af løvtræarter og buske, der er naturligt hjemmehørende i området.
- 3.4.4 Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gen-tilplantning.
- 3.4.5 For hønevoliere (2010) vest for ejendommen skal den afskærmende beplantning genetableres/etableres på syd og vest siden.
- 3.4.6 For fasanhuset øst for ejendommen skal den afskærmende beplantning ske på nord siden.
- 3.4.7 Den afskærmende beplantning skal være etableret ved udgangen af 2018 for hønevoliere og for fasanhuset ved udgangen af det år projektet gennemføres.

3.5 Husdyrgødning

- 3.5.1 For hønevoliere (2010) vest for ejendommen:
 - 3.5.1.1 Senest 14 dage efter, at fasanerne i juni måned er væk fra volieren, skal gødningslaget fjernes og afsættes til biogas.
 - 3.5.1.2 Der skal sås en kvælstofopsamlende afgrøde som f.eks. olieræddiker i volieren.
 - 3.5.1.3 Efterafgrøden skal høstes og fjernes fra volieren, før græsafgrøden etableres i august/september.
- 3.5.2 For fasanhuset øst for ejendommen:
 - 3.5.2.1 Dybstrøelsesgødningen afsættes til biogas.
 - 3.5.2.2 Der skal sås vårbyg i voliererne efter flytning af hønerne (start marts).

3.6 Ophør af drift

- 3.6.1 Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 3.6.2 Hønevoliere vest for ejendommen skal fjernes ved ophør.

4. Offentliggørelse

Miljøtilladelsen offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside mandag den 12. marts 2018.

5. Klagevejledning

Frist for at indgive klage § 79.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagen skal indgives inden **mandag den 9. april 2018**.

Hvordan klager du?

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.nmkn.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet når

den er tilgængelig for Assens Kommune via Klageportalen. Se i øvrigt <http://nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du/>.

Klagegebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anvisede måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Se i øvrigt <http://nmkn.dk/klage/hvad-koster-det-at-klage/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Assens Kommune. Assens Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Hvem kan klage? § 84-87

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages § 80-81

En klage over en tilladelse efter § 10, godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indeholder vilkår efter § 27, stk. 1, nr. 3 eller stk. 2. Det betyder, at tilladelsen, godkendelsen eller dispensationen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene § 90

Du kan indbringe Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom

6. Bilag

- Bilag 1: Ansøgningsskema til Tilladelse til husdyrproduktion (højest 75 dyreenheder)
 Bilag 2: Ansøgningsskema nr. 102323 fra husdyrgodkendelse.dk
 Bilag 3: Fasaner på Tobovej 75 (konsulentredøgørelse)
 Bilag 4: Anlægstegning
 Bilag 5: Høringsbrev om dispensation fra afstandskravet til naboskel

7. Meddelelse om afgørelse sendes til

Organisation, Navn	Adresse	Post nr.	E-mail adresse
Brian Søberg	Tobovej 79	5690 Tommerup	
Sanne Bøg & Flemming Riget Jespersen	Tobovej 87	5690 Tommerup	
Finn Viberg Brunse	Tobovej 85	5690 Tommerup	
Anne & Niels Aagaard Jensen	Tobovej 83	5690 Tommerup	
Embedslægen Region Syddanmark	Sorsigvej 35	6760 Ribe	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk
Friluftsrådet, sekretariatet	Scandiagade 13	2450 Kbh. SV	sydfyn@friluftsradet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Miljøstyrelsen	Strandgade 29	1401 Kbh. K	mst@mst.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 5	7000 Frederikshavn	post@sportsfiskerforbundet.dk frodethorhauge@stofanet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620 Kbh. V	natur@dof.dk assens@dof.dk
Odense Bys Musser	Overgade 48	5000 Odense C	museum@odense.dk

8. Miljøvurdering af ansøgning om § 10 miljøtilladelse

8.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på landbrugsejendommen Tobovej 75, 5690 Tommerup opfylder kravene gældende for følgende forhold angivet i nedenstående liste jf. husdyrgodkendelseslovens § 19 og § 27:

- Ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra husdyrbruget
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- At eventuelle gener for naboer begrænses.
- At den ansøgte etablering sker under hensyntagen til de landskabelige værdier.

Det skal vurderes om husdyrbruget, efter gennemførelse af den ansøgte udvidelse, lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet ammoniak og lugt.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af ansøgning samt supplerende oplysninger fra konsulenten, som kommunen modtog den 31. juli 2017.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger, herunder regler fastsat i habitatdirektivet. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 10, stk. 2 da antallet af dyreenheder ligger mellem 15 og 75 DE.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

8.2 Ejer- og driftsforhold

Ansøger er I/S Vennersminde Svineproduktion v/Poul Henning Jensen og Dennis Peder Jensen, Toftevej 56, 5690 Tommerup.

Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) drives I/S Vennersminde Svineproduktion som et interessentskab.

I ansøgningen er det oplyst, at Poul Henning Jensen er driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til miljøtilladelsen på Tobovej 75, 5690 Tommerup.

8.3 Dyrehold og management

Der er søgt om udvidelse fasanholdet til en årsproduktion på 7.000 stk. æglæggen- de fasanhøner (100 foderdage), 45.000 stk. fasankyllinger (0 – 6 uger), 7.000 stk. fasanopdræt (6 – 16 uger) og 7.000 stk. fasanhøner (122 foderdage), svarende til 24,39 DE.

Figur 1: Lille Appe, Tobovej 75, 5690 Tommerup

Fasanhønerne i den eksisterende hønevoliere bliver sat ind i starten/midt i marts og går der i 100 dage frem til midt i juni, hvorefter de transporteres væk fra ejendommen. Dette forbliver uændret med det ansøgte.

I det nye fasanhus starter først de 45.000 stk. kyllinger, hvor de først bliver udruget midt i maj og de sidste hold som er 6 uger gamle er færdige den 1. september. Herefter bliver 7.000 stk. af kyllingerne til opdræt på ejendommen, som skal blive til næste års hold af høner og flyttes over i hønevolieren i marts.

Husdyrgødningen er både i eksisterende og ansøgt drift dybstrøelsesgødning, der bliver kørt til biogas.

8.4 Lokalisering

8.4.1 Faste afstandskrav

Hele husdyrbrugets anlæg, både eksisterende og nye, er beliggende i landzone. Staldanlægget ligger øst for Tommerup Stationsby, og nærmeste byzone er Tommerup Stationsby i en afstand på ca. 1,4 km. Det nye fasanhus etableres i tilknytning til og øst for ejendommen.

Nærmeste område i nærheden af anlægget, som er udpeget i Kommuneplanen er Vestfyns Efterskole ca. 1,1 km syd for staldanlægget, der har plannummer 3.1.o.60. Området er udpeget til, at være et område til offentlige formål, hvor nuværende zonestatus er landzone og fremtidig zonestatus er landzone.

Afstandskravet på 50 meter ifølge § 6 til byzone, sommerhusområder og lokalplaner er dermed overholdt.

Figur 2: Nærmeste naboer til ejendommen Lille Appe, Tobovej 75, 5690 Tommerup.

Den ejendom der ligger tættest på Tobovej 75 er Tobovej 79 lige vest for den eksisterende hønevoliere. Den korteste afstand fra hønevoliere til Tobovej 79 er på ca. 58 meter.

Afstandskravet på 50 meter i § 6 til nabobeboelse er dermed overholdt.

Der ligger yderligere tre ejendomme (nr. 83, 85 og 87) nord for anlægget på den anden side af jernbanen i en afstand på mellem 85 – 100 meter.

Stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder må ifølge § 8 i husdyrgodkendelsesloven ikke etableres inden for følgende afstande:

1. 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er almen vandforsyning
2. 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
3. 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer
4. 15 m til offentlig vej og privat fællesvej
5. 25 m til levnedsmiddelvirksomhed
6. 15 m til beboelse på samme ejendom
7. 30 m til naboskel

For det nye fasanhus med voliere er afstandskravet til sø og naboskel ikke overholdt. Ifølge § 9, stk. 3 i husdyrgodkendelsesloven kan kommunen dispensere fra afstandskravene i § 8.

Søen lige syd for anlægget ligger ca. 3,5 meter fra volieren og ca. 30 meter fra fasanhuset. Der er tale om en tidligere mergelgrav, der nu er registreret som en sø og beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven². Assens Kommune, Team Natur har be-
sigtiget søen den 4. januar 2018 og vurderer, at søen er omfattet af naturbeskyttelsesloven i det den er over 100 m², og har ligget på stedet gennem en længere årrække, samt har et naturligt tilknyttet plante- og dyreliv. Søen er dermed omfattet af forbud mod tilstandsændring, og kan ikke nedlægges uden dispensation. I dette tilfælde er der ikke umiddelbart grundlag for at dispensere til nedlæggelse af søen. Det er samtidigt Natur's vurdering, at der ikke bør etableres anlæg nærmere end tre meter fra søens kronekant. På dette grundlag dispensere Assens Kommune fra afstandskravet til sø.

Den sydligste voliere til det nye fasanhus kommer ned på en afstand på to meter til naboskel. Nabomatriklen ejes af Martin Møller Drud, som er blevet hørt ved brev den 5. januar 2018 omkring dispensation fra afstandskravet til skel (se bilag). Martin Møller Drud gjorde ikke indsigelse mod etableringen af det nye fasanhus med voliere i høringsperioden og Assens Kommune meddeler hermed dispensation fra afstandskravet til naboskel.

8.4.2 Landskab og planforhold

Assens Kommune vurderer, at det nye fasanhus til udvidelse af fasanholdet på Tøbovej 75 er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbruget, da der er tale om en driftsbygning, som ikke er af industriel karakter eller et fællesanlæg.

Det nye fasanhus placeres lige øst for ejendommen modsat den eksisterende hønevoliere der ligger lige vest for ejendommen. Assens Kommune vurderer, at det nye fasanhus opføres i tilknytning til det eksisterende bebyggelsesareal og, at ejendomme vil opleves som en samlet enhed efter opførslen af det nye fasanhus.

² Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 om naturbeskyttelse.

Alle de lovpligtige afstandskrav i reglerne om bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt med det ansøgte byggeri. Derudover er byggeriet heller ikke i strid med Kommuneplanen, naturområder og/eller kulturhistoriske værdier i Assens Kommune.

Husdyrbruget ligger i et område, der er karakteriseret som bølget landbrugslandskab. Det nye fasanhus med voliere er i en størrelsesorden på i alt 8.178 m² (2.178 m² hus og 2 x 3.000 m² voliere), og strækker sig derfor over et større område i landskabet. Assens Kommune vurderer, at der skal etableres afskærmende beplantning nord for anlægget, mens landskabet naturligt dækker for anlægget syd for.

Der har fra tidligere tilladelser været et krav om beplantning omkring den eksisterende hønevoliere, men det er endnu ikke fuldstændig etableret. Assens Kommune vurderer, at vilkåret fortsat er relevant og det fastholdes samt opdateres i denne tilladelse, da tidligere tilladelser ophæves.

Ved opførelse af det nye fasanhus skal der ske en terrænregulering. Ansøger har oplyst at denne ønsker at grave, så fasanhuset kommer til at ligge under terrænet i forhold til vejen, hvor det er højest i den vestlige ende. Assens Kommune vurderer, at dette er den bedste løsning i forhold til det landskabelige og samtidigt vil den § 3 registrerede sø syd for fasanhuset blive bedre beskyttet, da terrænet skrånede ned mod denne.

Assens Kommune stiller vilkår om terrænregulering, afskærmende beplantning og udbedring af afskærmende beplantning.

Nabobemærkning

Nærmeste nabo på Tobovej 79 har bemærket at beplantningskravet til den eksisterende hønevoliere ikke efterkommet. Assens Kommune vurderer, at med ophævelsen af de eksisterende tilladelser er det relevant, at videreføre samt opdatere vilkåret om afskærmende beplantning rundt om det eksisterende volioreanlæg.

8.5 Gener fra husdyrbrugets anlæg

8.5.1 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger også kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler og konkrete vurderinger, f.eks. i forbindelse med omrøring og udbringning. Opbevaringsanlæg placeres normalt i tilknytning til staldanlæggene og vil derfor også normalt være placeret i tilstrækkelig afstand fra omboende. Ved placering af opbevaringsanlæg i stor afstand fra staldanlæg, bør man være ekstra opmærksom på, at de ikke placeres uhensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Mange forhold kan influere på lugtemission fra stalden. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyr er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem,

overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. Management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd er især vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen. Erfaringsmæssigt er disse forhold meget vanskelige at forudsige og håndtere i godkendelsessituationen.

Princippet for lugtberegningen er derfor, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand der minimum skal være fra kilden før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende ”væsentlige lugtgener”.

Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen, og beregningen baseres på følgende elementer:

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper,
- En spredningsmodel,
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed,
- Regler for hvordan øvrige forhold kan påvirke geneafstanden

Det digitale ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Beregningen af lugt fra husdyrbruget foretages med andre parametre end dem, som normalt anvendes i forbindelse med miljøvurderingen af f.eks. dyreenheder. Dette skyldes, at lugtemissionen ikke beregnes som et gennemsnit i løbet af året, men beregnes ud fra perioder med spidsbelastning.

Uanset hvilken beregningsmetode (Miljøstyrelsens lugtvejledning eller FMK-modellen) der vælges, skal anlæg, som er placeret længere væk end 120 % af geneafstanden, ikke indgå i lugtberegningen. Det digitale ansøgningssystem bortskreener automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning. (Fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning, januar 2018)

Naboejendomme, der enten ejes af ansøger, eller er registreret med landbrugspligt, medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau.

I ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk med nr. 102323 ses af lugtgeneberegningen i afsnit 2.4.1, at alle genekriterierne er overholdt. Til enkelt bolig er den ukorrigerede geneafstand på minimum 35 meter og den vægtede gennemsnitsafstand er på 118,7 meter (Tobovej 85). Den ukorrigerede geneafstand til samlet bebyggelse er på 84 meter og den vægtede gennemsnitsafstand er på 1.569 meter (Gyvelvænget 8). Til byzone er den ukorrigerede geneafstand på 149,4 meter og den vægtede gennemsnitsafstand er på 1.564 meter (Tommerup Stationsby).

Assens Kommune stiller på dette grundlag ikke vilkår til lugtreducerende tiltag.

8.5.2 Transporter

Ansøger har oplyst, at udkørslen vest for den eksisterende hønevoliere primært bruges til markdriften. I den periode, hvor der er høner i volieren (marts – juni) bruges udkørslen også til personbiler, når der føres tilsyn med hønerne. Derudover anvendes udkørslen, når dybstrøelsesgødningen køres væk fra hønevolieren og der etableres efterafgrøder i volieren. Dette ændres ikke med det ansøgte. Assens Kommune kan ikke regulere brugen af udkørslen i forhold til markdriften. I forhold til fasanholdet vurderer Assens Kommune, at brugen af udkørslen er begrænset til personkørsel fra marts til juni, og herefter i en kortere periode når volieren tømmes for dybstrøelsesgødning. Derfor stilles ikke yderligere vilkår til udkørslen med det ansøgte.

Ansøger har oplyst, at transporter fra det nye fasanhus i forbindelse med udmugning og etablering af efterafgrøder vil ske fra markudkørsel nordøst for fasanhuset. Assens Kommune kan ikke via luftfoto konstatere, at der er en markudkørsel nordøst for det nye fasanhus. På luftfoto ser det umiddelbart ud til, at der er blevet kørt ud fra marken tre steder fra. Derfor har Assens Kommune besøgt stedet fredag den 9. februar og konstateret, at der pt. ikke er nogen udkørsel til Tobovej fra marken, men at der er pløjet helt op til vejen. Vej & Trafik, Assens Kommune vurderer, at Tobovej derfor bliver brugt som arbejdsområde og det er ikke hensigtsmæssigt. Derfor skal der søges om en udkørsel til Tobovej ved etablering af det nye fasanhus. Ansøgning om udkørsel sendes til vejogtrafik@assens.dk.

Nabobemærkning

Nærmeste nabo på Tobovej 79 har bemærket at til- og fra kørslen mellem dennes ejendom og den eksisterende hønevoliere ikke har gode oversigtsforhold.

Ansøger har oplyst, at den interne markvejs forløb ikke kan ændres i forhold til udkørselsforholdene, og at oversigtsforholdene ikke er bedre ved stuehuset, hvor folk også kører hurtigt forbi. Desuden oplyser ansøger, at hvis udkørslen flyttes et par meter mod øst vil det ikke være muligt at køre vinkelret på udkørslen, og hvilket uden lige må give de bedste udkørselsforhold.

Assens Kommune vurderer, at uanset placering af udkørslen til Tobovej vil oversigtsforholdene være dårlige pga. beplantning og højdeforskelle.

8.6 *Forurening fra husdyrbrugets anlæg*

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til forurening inden for følgende områder:

- husdyrgødning
- ammoniaktab - generelt
- ammoniakpåvirkning af natur

8.6.1 Husdyrgødning

I ansøgningen er det oplyst, at størstedelen af husdyrgødningen fra fasanholdet er dybstrøelsesgødning (95 %), som køres direkte biogas. Den resterende husdyrgødning afsættes ved afgræsning.

Ejendommen ligger uden for nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), men inden for et område med særlige drikkevandsinteresser og forsyningsområdet for Stær-mose Vandværk.

Både eksisterende og nye voliere er uden bund, og der er derfor risiko for, at der kan ske en punktforurening til grundvandet.

I den eksisterende hønevoliere bruges halm til dybstrøelse, som fjernes når hønerne sættes ud i juni. Der er tidligere stillet vilkår om, at der skal sås en kvælstofopsamlende afgrøde som f.eks. olieræddike i volieren, som skal høstes og fjernes før der etableres græsafrøde i august/september. Dette vilkår er blevet stillet i samarbejde med fjerkræseksperter fra det daværende Landscentret Fjerkræ. Assens Kommune vurderer, at der er relevant at fastholde dette vilkår som beskyttelse mod punktforurening med nitrat af grundvandet.

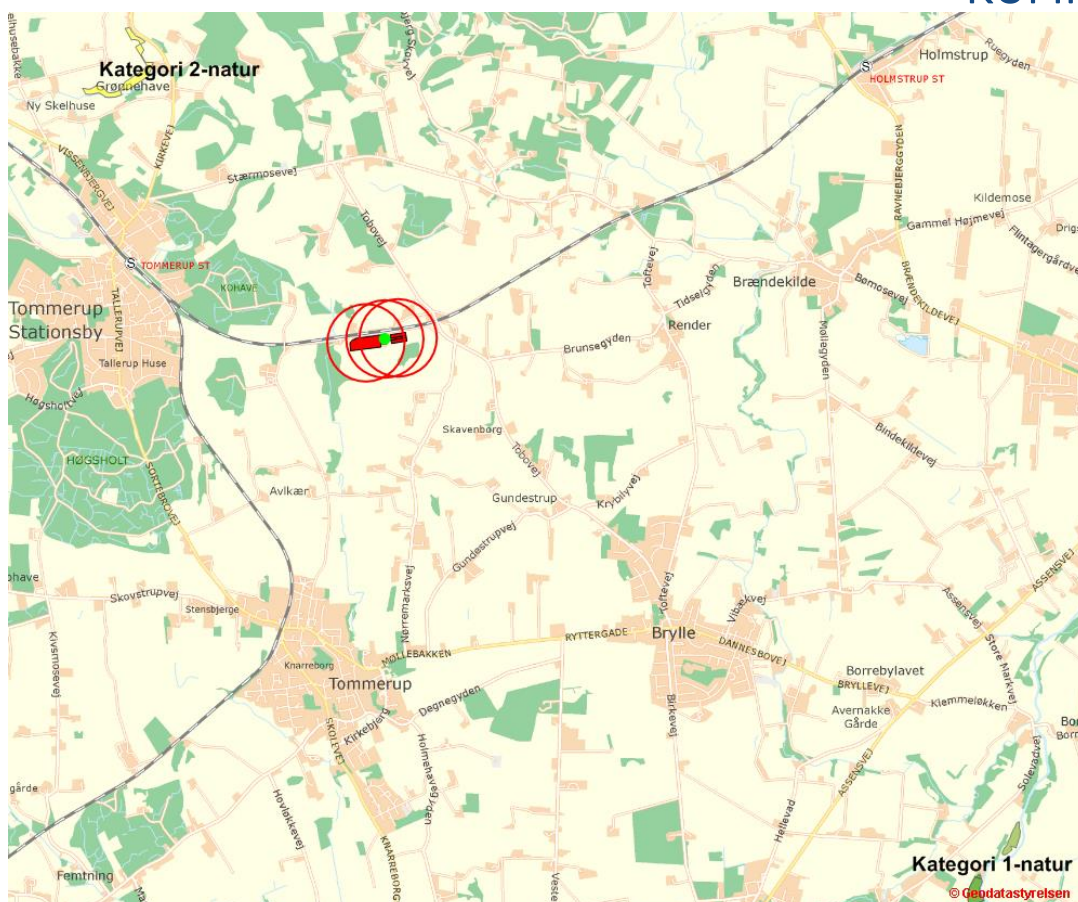
I det nye fasanhus bruges også halm til dybstrøelse, som fjernes når fasanhønerne flyttes til den eksisterende hønevoliere i starten af marts. Herefter etableres vårhvede i voliereanlægget, som efterfølgende bliver spist af kyllingerne. De første kyllinger bliver sat ind/udruget i midten af maj, men kommer ikke ud i volieren de første 2 – 3 uger, hvor de bliver i den overdækkede løbegård med fast bund. Voliererne står derfor tomme i ca. 3 måneder (marts til og med maj), hvor der kan vokse vårbyg. Assens Kommune vurderer, at etableringen af vårbyg reducerer risikoen for en punktforurening og fastholder dette tiltag med vilkår.

8.6.2 Ammoniaktab – generelt

Der er ikke et generelt krav til reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for husdyrbrug under 75 DE.

8.6.3 Ammoniakupåvirkning af natur

Der ligger ingen kategori 1 eller kategori 2-natur inden for 300 meter af staldanlægget (se figur 3). Nærmeste kategori 1-natur ligger 6 km sydøst for staldanlægget ved Odense Å og nærmeste kategori 2-natur ligger 2,7 km nordvest for staldanlægget ved Grønnehave.

Figur 3: Placering af Tobovej 75 i forhold til kategori 1- (grøn) og 2-natur (gul) – de røde cirkel angiver hhv. en 300 meter zone fra ejendommen og de to stald/voliereanlæg.

Kategori 3-natur

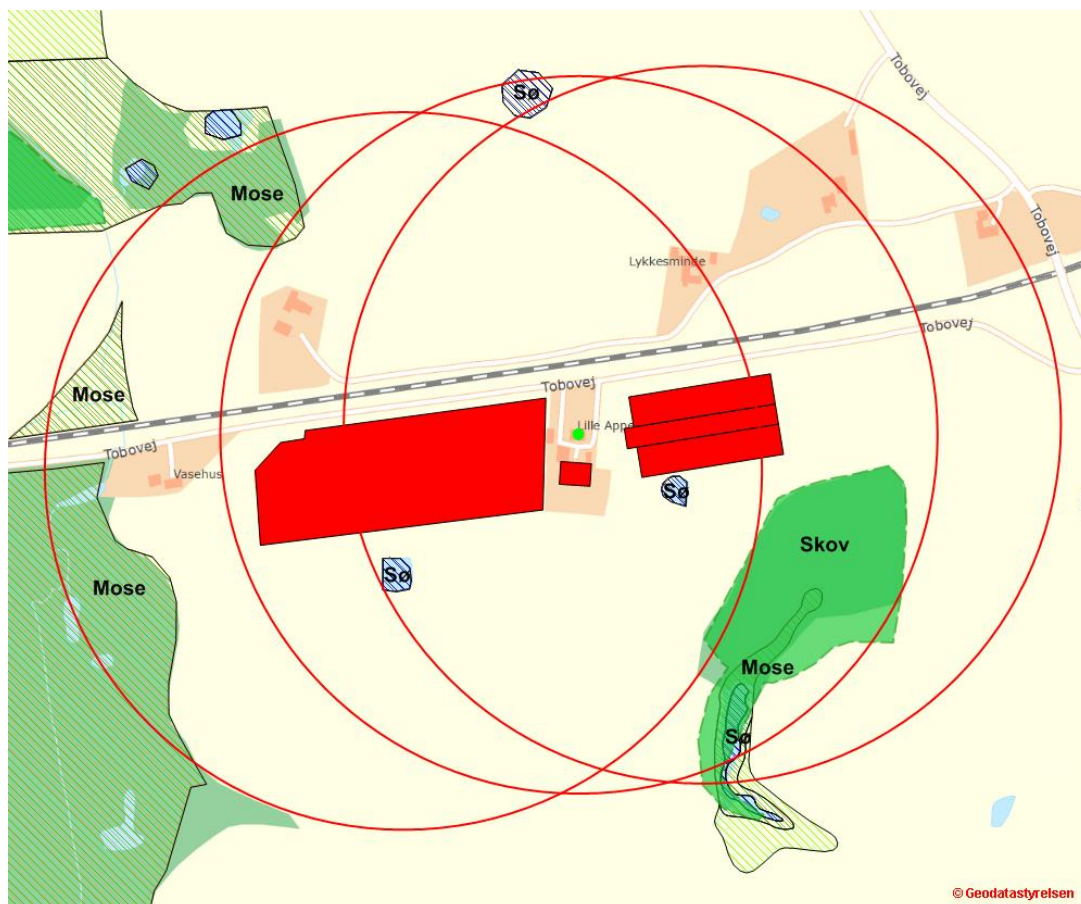
Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov.

Det er kun heder, overdrev og moser, der i sig selv opfylder kriterierne efter naturbeskyttelseslovens § 3, der er kategori 3-natur.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1- og 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret viden kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Beskyttelsesniveauet udelukker ikke, at kommunen kan tillade en større merdeposition på sådanne områder, men udelukker derimod, at der kan stilles et mere skærpet krav end 1,0 kg N pr. ha pr. år for disse områder.³

Inden for 300 meter zonen omkring staldanlægget ligger der flere moser og søer beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, samt en skov (se figur 4).

³ Fra Miljøstyrelsens wiki-vejledning til miljøgodkendelser (januar 2018)

Figur 4: Oversigt over beskyttede § 3 naturområder (skravet) og skov (grøn) ifølge Kommuneplanen inden for 300 meter af staldanlægget på Tobovej 75.

De naturområde der ligger tættest på staldanlægget på Tobovej 75 er to søer lige syd for stald/voliereanlægget, hvor korteste afstand er 3,5 meter. Søer er pr. definition ikke kategori 3-natur jf. beskrivelsen af kategori 3-natur ovenfor. Den sydlige voliere til det nye fasanhus kommer tæt på den § 3 beskyttede sø syd for, og Assens Kommune, Team Natur har derfor besigtiget søen den 4. januar 2018. Team Natur vurderer, at søen er omfattet af naturbeskyttelsesloven i det den er over 100 m² og har ligget på stedet gennem en længere årrække, samt har et naturligt tilknyttet plante- og dyreliv. Søen er dermed omfattet af forbud mod tilstandsændring, og kan ikke nedlægges uden dispensation. I dette tilfælde er der ikke umiddelbart grundlag for at dispensere til nedlæggelse af søen. Det samtidig Team Naturs vurdering, at der ikke bør etableres anlæg nærmere end 3 meter målt til søens kronekat. Dette krav er overholdt med det ansøgte, da afstanden er på 3,5 meter til voliere.

Det næste naturområde i nærheden af staldanlægget er en fredskov sydøst for stald/voliereanlægget, hvor korteste afstand er 33 meter. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får skoven en merdeposition på 2,0 kg N pr. ha pr. år ved den ansøgte udvidelse. Assens Kommune, Team Natur har besigtiget skoven den 4. januar 2018, hvor det kunne konstateres, at den består af blandet løv – herunder eg, bøg og enkelte ask. Enkelte træer forventes at være gamle – mere end 100 år. Der var ikke tegn på, at træerne rummer bilag IV-arter – herunder redeskjul til fla-

germus. Derudover har kommunen ikke registreret eller har noget kendskab til særligt truede, sjældne eller sårbare arter i skoven. Det er Team Naturs vurdering, at den beregnede merpåvirkning med ammoniak ikke vil have en væsentlig negativ betydning for særlige arter eller naturtyper i skoven.

Der ligger en mose sydøst for stald/voliereanlægget og flere moser vest for stald/voliereanlægget. Moserne vest for ligger i en afstand på ned til 84 meter til den eksisterende hønevoliere og ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får moserne en merdeposition på 0,1 kg N pr. ha pr. år ved den ansøgte udvidelse. Mosen sydøst for det nye fasanhus med voliere ligger i afstand på ned til 120 meter og får ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk en merdeposition på 0,4 kg N pr. ha pr. år med den ansøgte udvidelse. Dermed overholdes det mest skærpede krav der kan stilles til kategori 3-naturområdet på 1 kg N pr. ha pr. år.

Det generelle reduktionskrav for ammoniakbelastningen fra produktionsudvidelser og ændringer i landbrugets husdyrproduktion vil betyde, at baggrundsbelastningen vil falde yderligere. Baggrundsbelastningen er ifølge DMU (2011-tal) ca. 13,7 kg N/ha/år.

Assens Kommune vurderer ud fra ovenstående, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til reduktion af ammoniak, end det, der i ansøgningen er redegjort for, og det som det generelle reduktionskrav medfører.

8.7 *Ophør*

Ved eventuelt ophør af produktionen skal ansøger tage kontakt til kommunen med henblik på en miljømæssig korrekt afvikling. Der vil blive stillet vilkår om, at tilbageværende husdyrgødning fjernes, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv. Hønevolieren vest for ejendommen skal fjernes ved ophør.

8.8 *Sammenfatning*

Der er søgt om en udvidelse fra et tilladt (i 2010) husdyrhold bestående af en årsproduktion på 7.000 stk. æglæggende fasanhøner (100 foderdage), svarende til 5,92 DE til en årsproduktion bestående af 7.000 stk. æglæggende fasanhøner (100 foderdage), 45.000 stk. fasankejlunger (0-6 uger), 7.000 stk. fasanopdræt (6-16 uger) og 7.000 stk. fasanhøner (122 foderdage), svarende til 24,39 DE.

Udvidelsen sker i nyt fasanhus med voliere, der etableres øst for ejendommen.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen og denne redegørelse. I tilladelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger sammen med vurderingen i denne redegørelse til speciel lov for Vennersminde Svineproduktion I/S, Tobovej 75, 5690 Tommerup. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af landbruget.

8.9 *Offentlighed/Naboorientering*

Der er foretaget naboorientering ved brev den 5. januar 2018 til de fire nærmeste naboer. Nærmeste nabo, Tobovej 79 har kontakttet kommunen telefonisk og gjort

opmærksom på, at den afskærmende beplantning omkring den eksisterende hønevoliere ikke er etableret og, at udkørslen til Tobovej ved den eksisterende hønevoliere har dårlige oversigtsforhold. Begge dele er behandlet i redegørelsen.

Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Assens Kommunes hjemmeside **mandag den 12. marts 2018**. Myndigheder og interesseorganisationer vil blive orienteret via digitalpost.

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom

